

Lesmateriaal De Geldfabriek groep 7 en 8

In deze lesbrief:

- Uitleg introductie, aanpak en doel
- Algemene handleiding voor de docent
- Informatiebrief voor de ouders

Introductie:

Het doel van deze les is de kinderen uit groep 7 en 8 vertrouwen en verantwoordelijkheid te geven met het onderwerp geld, schuld en verleiding. Dit vergroot de kans dat ze hiermee uit zichzelf aan de slag gaan. Door de thema's in een verhaal te vervatten, pakt het kind de boodschap beter op. Dit lespakket is aanvullend en geeft de kinderen extra plezier en kennis van de genoemde thema's.

Aanpak:

In deze les wordt gebruik gemaakt van verschillende perspectieven. Door de kinderen ook het perspectief van de ander te laten zien, bijvoorbeeld dat van de baas van De Geldfabriek die 'gratis' leningen uitdeelt, leren ze hoe deze mensen denken. Dat is belangrijk om bijvoorbeeld de verleiding te herkennen zodra ze te maken krijgen met iemand die onrealistische voorstellen doet.

We beginnen breed en convergeren dan in drie stappen tot de kern. Kinderen leren hierdoor het brede plaatje te zien, in te zoomen op de problematiek en met elkaar hierover in debat te gaan. Aan het einde presenteren de kinderen hun bevindingen. Daarmee wordt het vertrouwen met het onderwerp vergroot en het project afgerond.

Doel:

- Minder schuldenopbouw tijdens de pubertijd en daarna
- Meer bewustzijn over geld, lenen en de verleidingen
- Een leuke les en veel leesplezier

In de klas:

1. Geef een korte introductie:

- ⇒ Zet eventueel www.degeldfabriek.nl open op het digibord.
- ⇒ Leg uit waarom deze les wordt gegeven.
- ⇒ Vertel de opbouw van de les.
- ⇒ Vertel dat deze les ongeveer een uur duurt.
- ⇒ Het helpt als de kinderen *De Geldfabriek* hebben gelezen, maar het is niet noodzakelijk.

2. De kinderen beginnen met het maken van een *woordweb* over geld. Deze oefening geeft een beknopte visuele voorstelling van het woord 'geld' en de associaties erbij. Hierbij maken de kinderen gebruik van alle zintuigen en gevoelens rondom het thema. Geld uitgeven heeft ook te maken met gedrag. Na deze oefening is voor iedereen duidelijk waarover we het gaan hebben. Laat het woordweb staan. Je kunt het goed gebruiken bij de laatste opdracht.

Aanpak: open het digibord of wanneer er geen digibord aanwezig is in de klas, hang een groot wit vel papier centraal in de klas. Schrijf in het midden **geld**. Iedereen kan nu om-en-om aangeven wat bij dit woord past. Als een web schrijf je de associaties van de kinderen om het centrale woord.

3. Lees het eerste hoofdstuk voor van *De Geldfabriek*. Ga daarna met ze in gesprek. Gebruik hierbij vragen als: Kun je zomaar rijk worden? Is geld gratis? Wie leent er wel eens geld? Betaal je dat altijd terug? Betaal je daar ook rente voor?

Als de kinderen *De Geldfabriek* al hebben gelezen, dan kun je de epiloog voorlezen of laten lezen. De epiloog geeft in drie stappen op het niveau van de kinderen aan hoe de crisis is ontstaan, wat de gevolgen zijn geweest en wat de crisis heeft aangewakkerd. Voordeel is dat hierin dieper wordt ingegaan op de geldcrisis en de kern van het probleem duidelijker wordt. Ga hierna met de kinderen in gesprek over de geldcrisis: Wat weten ze ervan? Wat hebben ze ervaren? En vraag ze of zij een oplossing hebben als zoiets weer gebeurt. Of, hoe kun je een geldcrisis voorkomen?

Aanpak: Het eerste hoofdstuk is te vinden op de website onder de knop *Over het boek*. De epiloog of naschrift staat achter in het boek, en is ook te vinden op de website onder de knop *Geld en Schuld*. Je kunt beide onderdelen uitprinten en uitdelen.

4. Laat de video's zien uit de *Babbelbox*

De volgende vragen zijn gesteld aan groep 8 van de Daltonschool de Meer uit Amsterdam.

- *Wat zou je met 50 - 100 - 1000 euro doen?*
- *Als je die 1000 euro terug moet betalen, zou je dan nog steeds hetzelfde ervan kopen?*
- *Van wie zou je geld lenen voor een telefoon? Ouders, andere familieleden, vrienden, bankier, rijke buurman ... Hoe zou je dat vragen? (hoe overtuig je ze?)*
- *Word jij wel eens verleid iets te kopen?*
- *Zou je een vriend helpen die geld nodig heeft? Zou je helpen als hij honger heeft? Zou je helpen als hij de telefoonrekening niet kan betalen? Zou je helpen als hij een nieuwe telefoon wil?*

Aanpak: De *Babbelbox* is te vinden op de website. Ga met de kinderen in de klas in gesprek over dezelfde vragen en kwesties.

5. Wil je dieper ingaan op het verhaal van *De Geldfabriek*. Ga in gesprek met de kinderen aan de hand van de volgende vragen.

Wat zijn kleine lettertjes? Waarom zijn ze klein?
Wat staat er in de kleine lettertjes?

Waarom doet Bol alsof het geld gratis is?
Bol zegt dat iedereen wel eens geld verliest. Dat hoort bij het leven. Is dat ook zo?
Waarom komt Bol hier zo goed mee weg?

Waarom is Pippa eerst rijk en dan opeens arm?
Haar ouders hadden een contract moeten tekenen. Dat is gebaseerd op algemene voorwaarden (av). Het internet staat vol met zogeheten av's. Wat zijn dat? Leest iemand ze wel eens?

Hoe noemen we de kosten van de bank ook wel? Waarom rekent een bank rente?
Wanneer heb je te veel geld geleend?
Wat gebeurt er bij de bank als je geld spaart?
Waar moet je op letten als je reclame over geld lenen ziet en denkt: dit wil ik ook wel?

6. Maak de voorpagina van een krant met daarop verhalen over geld. Laat ze waarschuwingen geven of juist iets verkopen, zodat ze verschillende perspectieven gebruiken. Het woordweb kan helpen bij de te kiezen onderwerpen.

Aanpak: Geef kinderen in groepjes van 4 à 5 een voorpagina van een krant. Plak over de opening van de krant een wit vel en laat de kinderen daarin een artikel schrijven. Een aantal groepjes doet dat over dat wat zij het belangrijkste vinden dat een lezer moet weten over geld, schuld, verleiding. Waarvoor zouden zij bijvoorbeeld waarschuwen als iemand als Pippa bij hen langskomt en zegt dat ze plotseling rijk is? Een aantal groepjes doet dat vanuit de verkoper, in het boek is dat het perspectief van Bol. Wat zouden zij opschrijven om de mensen te verleiden?

7. Laat uit elk groepje een persoon het artikel presenteren. Hang aan het einde van de les de pagina's in de gang van de school of maak er een echte krant van, perfect voor in de schoolkrant.

Zijn er na deze les nog vragen? Stel ze via de website en Franka antwoord zo snel mogelijk.

Franka is uiteraard ook bereid deze les bij jou op school te geven. Dan wordt de krant een échte voorpagina van Het Financieele Dagblad, gaat ze uitgebreid in gesprek met de kinderen en deelt ze haar ervaringen. Ook kan ze meer vertellen over de tijd waarin ze verslag deed in de krant over de geldcrisis. En, zag Franka die crisis wel aankomen? Mail via de website of bel Franka rechtstreeks en kijk wat mogelijk is voor een bezoek!

INFORMATIEBRIEF VOOR OUDERS

Onderwerp: Geldles naar aanleiding van het boek *De Geldfabriek* van Franka Rolvink Couzy

Beste ouders/verzorgers,

Financieel journalist Franka Rolvink Couzy heeft het jeugdboek *De Geldfabriek* geschreven. Dat is een spannend leesverhaal gebaseerd op de kredietcrisis. Het gaat over de 12-jarige Kasper die ziet dat zijn beste vriendin Pippa plotseling rijk is. Totdat haar rijkdom niet echt blijkt te zijn en het geld terug moet. Dan gaat het fout.

Bij dit boek zit lesmateriaal, dat is te vinden op de website www.degeldfabriek.nl. Wij gaan op <<datum>> in groep 7/8 deze les geven. De les sluit aan bij kerndoel 35 in het primair onderwijs, waarin staat dat leerlingen leren zich te redden. Daarnaast is het verantwoord besteden van geld een van de hoofdthema's binnen de leerdoelen op de basisschool. Door kinderen al op jonge leeftijd te leren wat de gevolgen zijn van verkeerd omgaan met geld, worden zij beter voorbereid op de toekomst waarin zij beslissingen zelfstandig moeten nemen.

Indien u vragen hebt over deze les, stelt u ze dan gerust. U kunt zelf ook met uw kind de website bezoeken en kosteloos de informatie die we in de klas inzetten, gebruiken voor een gesprek over geld en het bewust daarmee omgaan. De filmpjes op de website kunt u ook gebruiken als startpunt voor een gesprek over geld.

Hartelijke groet,

<<Naam leerkracht>>